ПЕРІОДИЗАЦІЯ ІГОР ОЛІМПІАД

проф. Ю.А.Бріскін

Лекція з дисципліни “Олімпійський спорт”
з використанням фрагментів матеріалів та представлення
“Олімпійських мандрів”

КРИТЕРІЇ ПЕРІОДИЗАЦІЇ СУЧАСНИХ ІГОР ОЛІМПІАД

Сучасний олімпійський рух пройшов складний шлях розвитку і не одразу набув популярність і притаманні йому риси і масштаби. Тому, історія Олімпійських Ігор сучасності потребує чіткої періодизації.

При визначенні періодів розвитку такого складного явища як сучасний олімпійський рух, не можливо орієнтуватись на один критерій, яким би впливовим він не здавався.

Необхідно враховувати сукупність всіх факторів, які здійснювали принциповий вплив на розвиток олімпійського руху на конкретному історичному етапі.

ЦЕ ФАКТОРИ

ПОЛІТИЧНОГО

ЕКОНОМІЧНОГО

СПОРТИВНОГО

характеру

Періодизація ігор Олімпіад

- Перший етап – Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.);
- Другий етап – Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.);
- Третій етап – Ігри XV – XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.);
- Четвертий етап – Ігри XXV-XXVIII Олімпіади і наступні (1992-2004 рр.)
- П’ятий етап – Ігри XXIX Олімпіади і наступні (з 2008 р.)

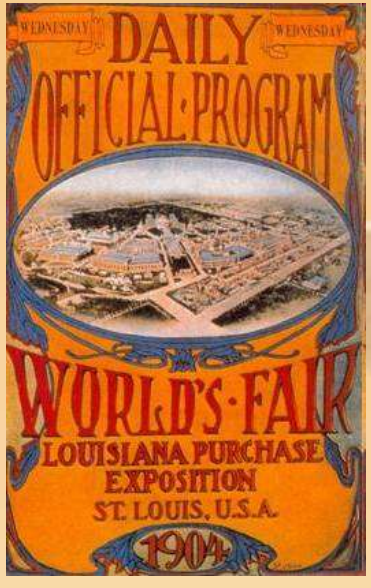

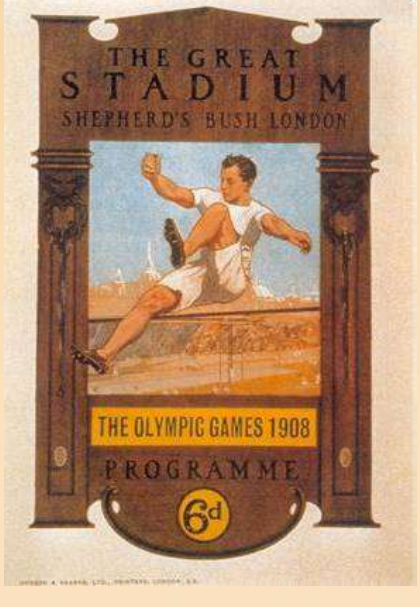
Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

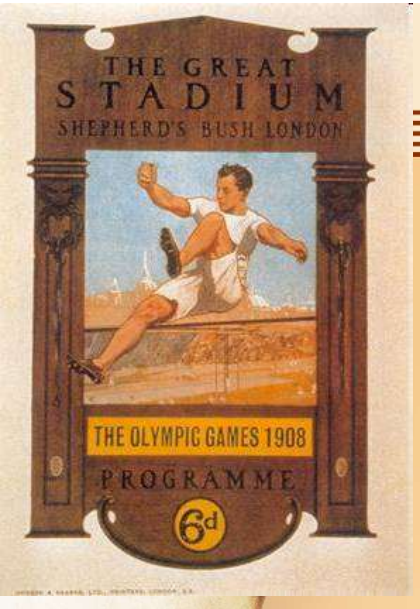

Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

Олімпіада	Рік	Місто	Кількість країн	Кількість видів змагань	Загальна кількість учасників	Чоловіків	Жінок
I	1896	Афіни	13	44	311	311	-
II	1900	Париж	21	83	1330	1319	11
III	1904	Сент-Луіс	12	89	625	617	8
IV	1908	Лондон	22	111	2034	1998	36
V	1912	Стокгольм	28	101	2541	2484	57

Ігри IV Олімпіади (1908, Лондон)

Форест Смітсон:

“Нехай стартують. Я їх все одно дожену”

Форест Смітсон бігав з Біблією в руці

Драматичний фініш Дорандо Пієтрі

Про Дорандо Пієтрі:

“Головне не перемога, а участь!”

Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

Перший період Ігор Олімпіад характеризується відносно невеликою популярністю міжнародного Олімпійського руху і Олімпійських ігор.

Ідея проведення Ігор кожні 4 роки реалізувалася достатньо складно.

МОК був змушений приурочувати Олімпійські Ігри до Всесвітніх промислових виставок у 1900 році в Парижі і у 1904 році у Сент-Луїсі.

Серед учасників ігор у Сент-Луїсі лише 92 спортсмени представляли 11 країн світу, решта – США.

Невдале проведення Олімпійських Ігор у Парижі і Сент-Луїсі викликали гостру критику міжнародної спортивної спільноти і актуалізувало ідею проведення ігор у Греції.

Кубертен запропонував провести неофіційні Ігри у 1906 році, щоб стимулювати розвиток олімпійського руху. Такі ігри були проведені в Афінах 22 квітня – 2 травня 1906 року і залучили до участі 884 спортсменів (7 жінок) із 20 країн, що було значно більше, ніж у Сент-Луїсі. Однак, у подальшому такі ігри не проводились.

Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

Особливої уваги заслуговують Ігри V Олімпіади 1912 р. в Стокгольмі. Незважаючи на напружену ситуацію в Європі, в Іграх взяло участь понад 2500 спортсменів (серед яких 57 жінок) з 28 країн. Деякі оглядачі назвали ці Ігри «Олімпіадою Джеймса Торпа», який переміг в легкоатлетичному п'ятиборстві та десятиборстві, але був позбавленим золотих нагород через "порушення статусу аматора". Крім того, в цих Іграх брав участь Ейвері Брендендж, який у 1952 р. став президентом МОК.

Джімі Торп

Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

Історія з американцем Фредом Лорцем, який намагався нечесно перемогти в марафонському бігу на Іграх 1904р. в Сент-Луїсі та несправедлива дискваліфікація Джеймса Торпа після Ігор 1912р. змусила керівництво МОК замислитись щодо кодексу честі спортсменів.

В 1913 р. з'являється «Зведення зауважень та пропозицій щодо покращення Олімпійських ігор», виникає ідея розробки Олімпійської клятви.

Проте, ані участь жінок в Іграх, ані проведення у цей період 14 сесій і 3 конгресів МОК, ні ґрунтовні статті Кубертена не змогли компенсувати недостатньо привабливої концепції організації Олімпійських Ігор, програма яких була розтягнута на декілька тижнів.
Не виконувався принцип єдності часу і дії античних Олімпійських Ігор.
У багатьох видах спорту були відсутніми єдині міжнародні правила змагань.

Загальна характеристика першого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри I-V Олімпіад (1896 – 1912 рр.)

Під впливом Олімпійського руху почали створюватись різні міжнародні об'єднання і національні організації, метою яких був розвиток спорту. У ці роки були створені Міжнародна аматорська легкоатлетична федерація (ІААФ) – 1912 р., Міжнародна аматорська федерація плавання (ФІНА) – 1908 р., Міжнародна федерація футбольних асоціацій (ФІФА) – 1904 р., Міжнародна аматорська федерація боротьби (ФІЛА) – 1912 р. та ін.

У ці роки для олімпійських видів спорту були розроблені правила змагань, введена реєстрація світових рекордів і спортивних досягнень, уніфіковані вимоги до спортивних споруд. Проведення Олімпійських ігор, крупних міжнародних спортивних змагань стимулювали розвиток матеріальної бази спорту у різних країнах світу – будівництво стадіонів, гімнастичних залів, басейнів, стрілецьких тирів та інших споруд.

В цей час почала інтенсивно розвиватись система підготовки спортсменів. Досвід підготовки кращих спортсменів ставав відомим у багатьох країнах, що сприяло вдосконаленню спортивної техніки, підвищенню ефективності фізичної і тактичної підготовки.

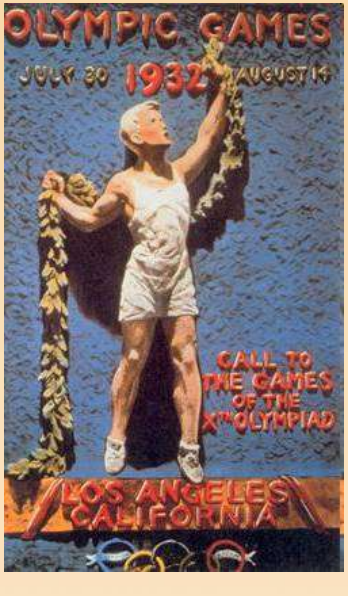
Загальна характеристика другого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.)

Загальна характеристика другого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.)

Олімпіада	Рік	Місто	Кількість країн (НОК)	Кількість видів змагань	Загальна кількість учасників	Чоловіків	Жінок
VII	1920	**Антверпен**	29	156	2606	2543	63
VIII	1924	**Париж**	44	126	3092	2859	136
IX	1928	**Амстердам**	46	110	3014	2724	290
X	1932	**Лос-Анджелес**	37	117	1048	921	127
XI	1936	**Берлін**	49	130	4066	3738	328
XIV	1948	**Лондон**	59	138	4099	3714	385

Ігри VIII Олімпіади (1924, Париж)

Джонні Вейсмюллер

Загальна характеристика другого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.)

Цей період охоплює роки між першою і другою світовими війнами і перші три роки після другої світової війни.

Діяльність МОК у 20-тих роках характеризуються бажанням враховувати політичні обставини світу. Німеччина не була допущена до участі в Іграх Олімпіад 1920 й 1924 рр. Лише після того як Німеччина вступила до Ліги Націй та міжнародних європейських організацій, німецькі спортсмени були допущені до змагань. Ігри використовувались деякими колами і країнами для розпалювання національного антагонізму.

У 1925 році Кубертен подав у відставку. В своїй заяві Кубертен написав: «… я хочу застерегти Вас щодо сучасних тенденцій, які мають негативний вплив на розвиток Олімпійського руху. … Незважаючи на ряд негативних спогадів, я продовжую вірити в мирні та морально-виховні чесноти спорту». Багато науковців називають цю заяву одного з найвидатніших президентів МОК «заповітом».

Загальна характеристика другого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.)

У 1926-1927 рр. була упорядкована діяльність Виконкому МОК, почав видаватись спеціальний бюлетень. Участь жінок в Іграх стала не символічною, а реальною. Гострою була проблема аматорства і професіоналізму

Політика МОК цього періоду заслуговує суттєвої критики. Апогеєм моральної кризи МОК стали Ігри XI Олімпіади 1936 р. в Берліні. Важко обґрунтувати також факт вибору в 1938 р. трьох членів МОК для Німеччини, Італії та Японії - країн, які готувались до війни.

У червні 1936р. в Парижі відбулась конференція захисту ідей олімпійського руху, учасники якої визнали проведення Ігор Олімпіади в Німеччині несумісними з принципами олімпізму і закликали до проведення Народної Олімпіади в Барселоні. У червні 1936р. в Барселону прибуло понад 20 команд з різних країн, але фашистське повстання в Іспанії завадило проведенню Народної олімпіади.

Ігри XII (1940 р.) і XIII (1944 р.) Олімпіад не проводилися

Загальна характеристика другого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри VII-XIV Олімпіад (1920 – 1948 рр.)

Після другої світової війни вся діяльність МОК була пронизана необхідністю поставити олімпійський рух на службу розвитку взаєморозуміння між народами, мирної співпраці і взаємодопомоги

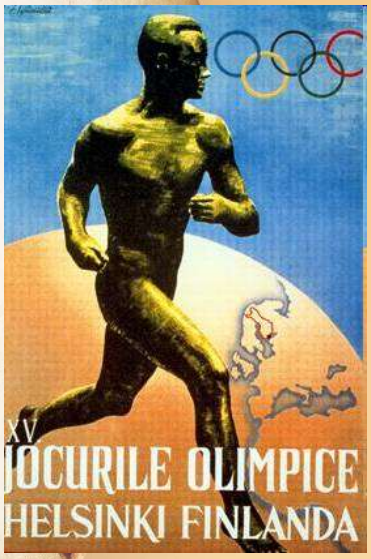
До МОК увійшов СРСР, одночасно здійснилося відновлення прав у МОК НОК Німеччини і Японії..

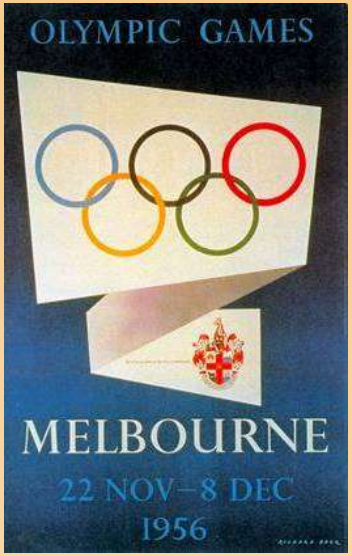
Незважаючи на всю складність політичної ситуації в світі і її негативний вплив на спорт, другий період Ігор Олімпіад можна охарактеризувати інтенсивним удосконаленням міжнародного олімпійського руху - його структури, організаційно-правових основ, відносин між МОК та державами тощо.

Другий період розвитку олімпійського спорту при всіх його складностях і протиріччях продемонстрував зростання авторитету міжнародного олімпійського руху. Кількість НОК зросла з 23 до 52. Активно включились до олімпійського руху країни Латинської Америки, країни Азії і Європи. Продовжувалось вдосконалення міжнародної олімпійської системи. Була забезпечена реальна співпраця МОК, НОК, МСФ. Утворювались нові міжнародні спортивні об'єднання.

Загальна характеристика третього етапу періодизації ігор Олімпіад

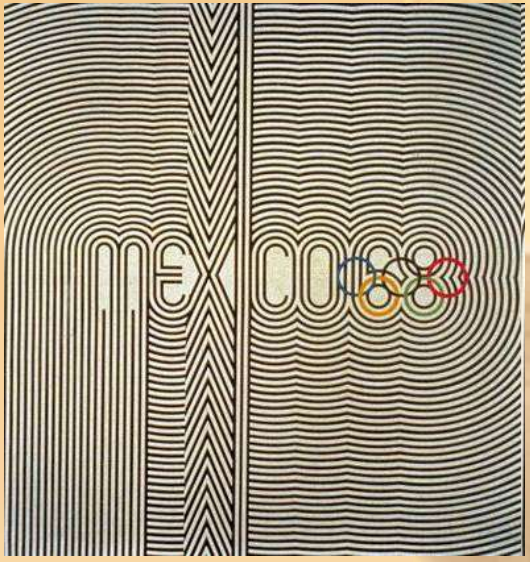
Ігри XV – XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.)

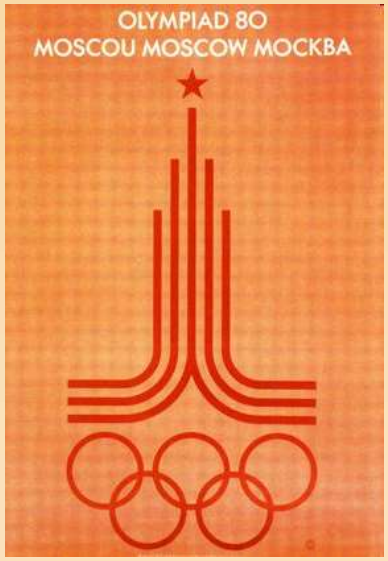

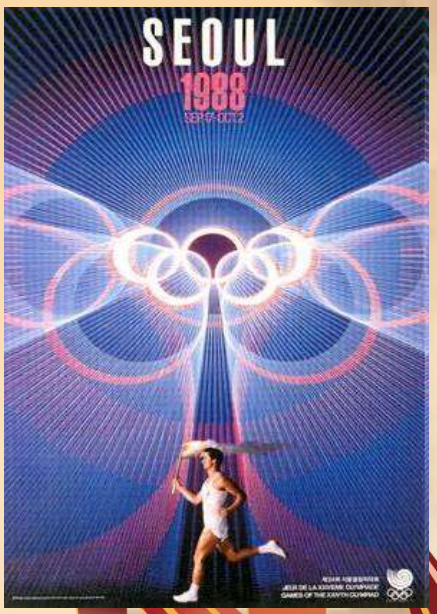

Загальна характеристика третього етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри XV – XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.)

Олімпіада	Рік	Місто	Кількість НОК	Кількість видів змагань	Загальна кількість учасників	Чоловіків	Жінок
XV	1952	Хельсінки	69	149	4925	4407	518
XVI	1956	Мельбурн	68	163	3148	2813	371
XVII	1960	Рим	84	152	5348	4738	610
XVIII	1964	Токіо	94	163	5140	4457	683
XIX	1968	Мехіко	112	172	5531	4750	781
XX	1972	Мюнхен	121	195	7147	6077	1070
XXI	1976	Монреаль	88	198	6189	4915	1274
XXII	1980	Москва	81	203	5503	4311	1192
XXIII	1984	Лос-Анджелес	141	221	7088	5458	1620
XXIV	1988	Сеул	160	237	9421	6983	2438

Загальна характеристика третього етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри XV – XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.)

Складність цього періоду розвитку олімпійського спорту торкнулась усіх його сторін – політичних, спортивних, програми Олімпійських Ігор, підсумків змагань тощо. Всі проблеми й протиріччя, що були характерними для політичного життя світового суспільства, безпосередньо відбивались на діяльності МОК, МСФ, НОК.

Після виходу на олімпійську арену СРСР та інших соціалістичних країн постало питання, чи зможе олімпійський спорт стати ареною мирного співробітництва протилежних політичних систем, чи зможе МОК залучити до свого складу і організувати співробітництво представників капіталістичних, соціалістичних країн та країн, що розвиваються.

З початку 50-х років діяльність МОК постійно була пов'язана з регулюванням спорів і конфліктів, в основі яких були протиріччя політичного характеру (КНР-Тайвань, КНДР-Р.Корея, ФРН-НДР, СРСР-США).

Загальна характеристика третього етапу періодизації ігор Олімпіад

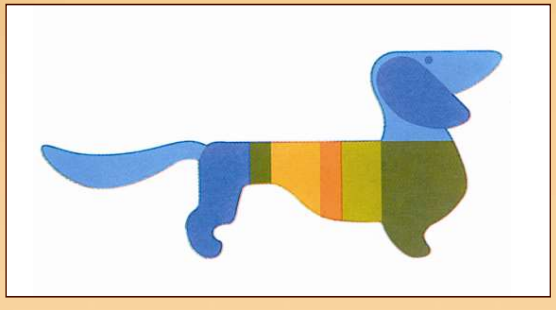
Ігри XV – XXIV Олімпіад (1952-1988 рр.)

У 60-70-х роках в багатьох країнах будуються і організуються спортивні центри олімпійської підготовки спортсменів, де створюються всі необхідні умови для здійснення повноцінного тренувального процесу, відновлення, здійснення наукових досліджень.

З 1961 року відбувається регулярна допомога слабо розвиненим країнам у розвитку олімпійського спорту. Активно діє програма МОК допомоги розвитку олімпійського спорту "Олімпійська солідарність". Наприклад, тільки у 1978 році завдяки фонду "Олімпійська солідарність" було виділено 1 тисячу стипендій на підготовку тренерів, у 32 країнах були організовані навчальні курси тренерів (навчалось близько 7,5 тис. чоловік).

Важливою тенденцією розвитку олімпійського руху в третьому періоді є розповсюдження олімпійського спорту в країнах Африки, Азії і Латинської Америки. В Іграх 1992 року взяли участь 172 НОК. Відбувається постійне зростання популярності олімпійського спорту.

ТАЛІСМАНИ ІГОР ОЛІМПІАД 1972-1988 рр

Песик Валді, 1972 р.
Мюнхен, Німеччина

Бобер Емік, 1976 р.
Монреаль, Канада

Ведмежа Міша, 1980 р.
Москва, СРСР

Орлятко
Сем, 1984 р.
Лос-Анджелес,
США

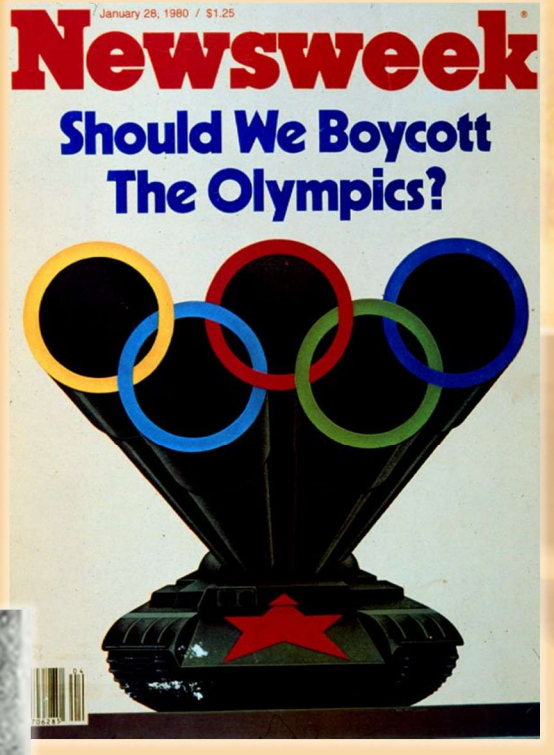
Тигреня
Ходорі,
1988 р. Сеул,
Республіка Корея

ТАЛІСМАН ЗМАГАНЬ З ВІТРИЛЬНОГО СПОРТУ ІГОР XXII ОЛІМПІАДИ 1980 р

ВІГРІ – ТАЛІСМАН ЗМАГАНЬ З ВІТРИЛЬНОГО СПОРТУ (ТАЛЛІНН)

January 28, 1980 / $1.25
Newsweek
Should We Boycott
The Olympics?

MOSCOW
OLYMPICS
1980

ТАЛІСМАНИ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР 1968-1988 (1992) рр

Лижник Шус, 1968 р.
Гренобль, Франція

Олімпіямандл, 1976 р.
Інсбрук, Австрія

Єнот Роні, 1980 р.
Лейк-Плесид, США

Вовченя Вучко,
1984 р. Сараєво,
Югославія

Ведмедики Хауді
та Хайді, 1988 р.
Калгарі, Канада

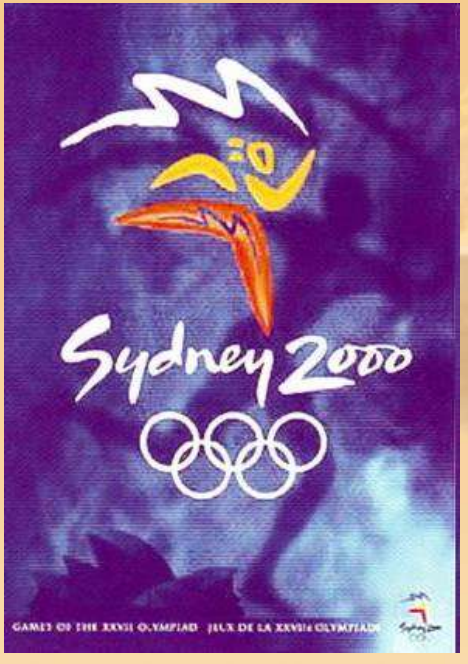
Гірський ельф
Маджик, 1992 р.
Альбервіль,
Франція

Загальна характеристика четвертого етапу періодизації ігор Олімпіад

Ігри XXV Олімпіади і наступні (з 1992 р.)

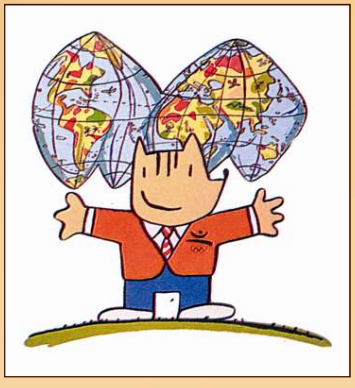

ТАЛІСМАНИ ІГОР ОЛІМПІАД 1992-2008 рр

Песик Кобі,
1992 р. Барселона,
Іспанія

Комп'ютерний
персонаж Іззі,1996 р.
Атланта, США

Сід, Оллі, Міллі, 2000 р.
Сідней, Австралія

Афіна і Фобос, 2004 р.
Афіни, Греція

Ляльки щастя Ф'ювa (риба,
панда, вогонь, антилопа,
ластівка), 2008 р. Пекін, КНР

ТАЛІСМАНИ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР 1994-2010 рр

Брат і сестра Хокон і Крістін, 1994 р. Ліллегаммер, Норвегія

Сови Суккі, Ноккі, Леккі та Цуккі, 1998 р. Нагано, Японія

Заєць, койот, ведмідь, 2002 р. Солт-Лейк-Сіті, США

Сніжинка Нів та кубик льоду Гліз, 2006 р. Турин, Італія

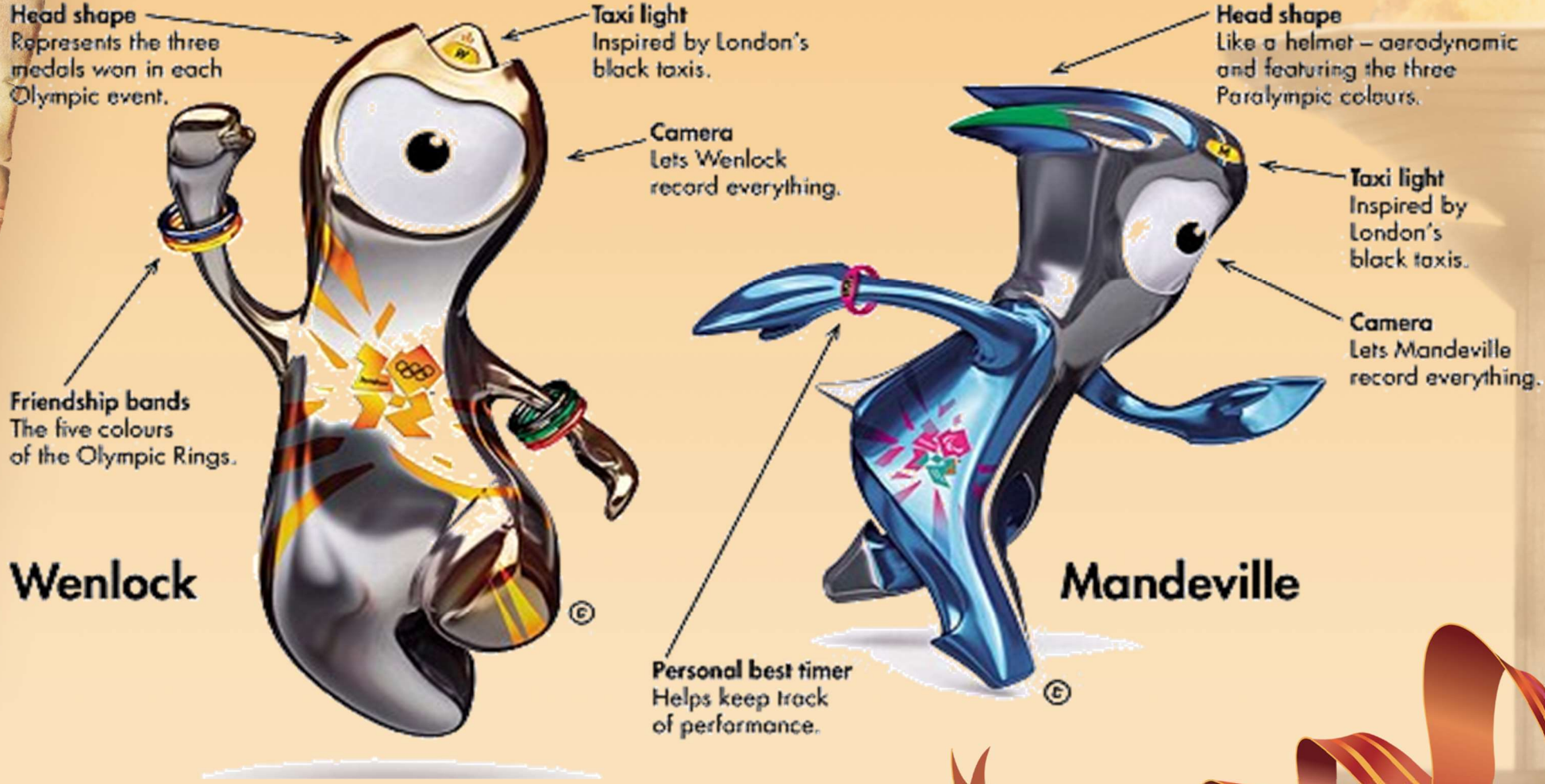
Міга, Куатчі і Сумі, 2010 р. Ванкувер, Канада

ВЕНЛОК та МАНДЕВІЛЛЬ
талісмани Ігор XXX Олімпіади у Лондоні 2012 р.

ВЕНЛОК та МАНДЕВІЛЛЬ
талісмани Ігор XXX Олімпіади у Лондоні 2012 р.

ВЕНЛОК та МАНДЕВІЛЛЬ
талісмани Ігор XXX Олімпіади у Лондоні 2012 р.

Вінісіус та Том талісмани Ігор XXXI Олімпіади у Ріо де Жанейро 2016 р.

Загальна характеристика IV-V етапів періодизації ігор Олімпіад

Ігри XXV Олімпіади і наступні (з 1992 р.)

Олімпіада	Рік	Місто	Кількість НОК	Кількість видів змагань	Загальна кількість учасників	Чоловіків	Жінок
XXV	1992	**Барселона**	169	257	9367	7555	2708
XXVI	1996	**Атланта**	197	271	10320	6797	3523
XXVII	2000	**Сідней**	199	300	10651	6582	4069
XXVIII	2004	**Атени**	202	301	10625	6296	4329
XXIX	2008	**Пекін**	204	302	10942	6305	4637
XXX	2012	**Лондон**	204	302	10957		

Проблеми четвертого етапу періодизації ігор Олімпіад

Інтенсивна комерціалізація та професіоналізація олімпійського спорту

Залежність рівня спортивних результатів від досягнень науково-технічного прогресу країни, а не лише від таланту спортсмена, задатків та якості підготовки,

Негативний вплив надмірних фізичних та психічних навантажень на організм спортсменів, травматизм в результаті великих обсягів тренувальної та змагальної діяльності

Вживання допінгу

Загальна характеристика IV-V етапів періодизації ігор Олімпіад

Основні напрямки подальшого розвитку олімпійського спорту визначені на XII Ювілейному олімпійському конгресі 1994 року в Парижі. Конгрес проводився на честь 100-го ювілею від дня проведення I Олімпійського конгресу 1894р. На конгресі були прийняті резолюції:

«Внесок олімпійського руху в сучасне суспільство»

«Сучасний спортсмен»

«Спорт і його суспільний сенс»

«Спорт і засоби масової інформації».

Протягом четвертого етапу в програмі Олімпіад відбувались постійні зміни:

На Іграх 1992р. до програми було включено бадмінтон і бейсбол, а загальна кількість видів спорту склала 32

В Атланті на Іграх 1996р. кількість видів спорту збільшилась на 2 (34 види спорту): до програми включено змагання з софтболу та пляжного волейболу

На Іграх в Сіднеї до програми було включено 37 видів спорту. Вперше нагороди розігрувались в стрибках на батуті, тріатлоні та тхеквандо.

На Іграх 2004р. в Афінах і на Іграх в Пекіні кількість видів програми олімпійських змагань не змінилась (37 як і в Сіднеї).

Отже, МОК вдалося вирішити проблему гігантизму та стабілізувати кількісні параметри Ігор за трьома основними показниками:

кількість спортсменів,
кількість видів спорту,
кількість видів змагань.

Загальна характеристика IV-V етапів періодизації ігор Олімпіад

«Поява в програмі чогось нового можлива за умови виключення чогось старого».

Жак Рогге

Було оголошено три кількісні параметри стабілізації програми Ігор Олімпіад:

10 500 спортсменів,
28 видів спорту,
300 видів змагань.

КІЛЬКІСНІ ПАРАМЕТРИ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

ДЛЯ ІГОР ОЛІМПІАДИ

10 500 атлетів;
5000 акредитованих тренерів та персоналу підтримки атлетів;
310 видів змагань.

ДЛЯ ЗИМОВИХ ОЛІМПІЙСЬКИХ ІГОР

2900 атлетів;
2000 акредитованих тренерів та персоналу підтримки атлетів;
100 видів змагань.